

Vážení bratři,

nejprve se pro případ, že by mě někdo z vás neznal, alespoň stručně představím. Jmenuji se Josef Marván. Až do jara 2008, jsem byl dlouholetým členem Apoštolské církve. Nebude zde rozebírat důvody a okolnosti svého odchodu, o tom již bylo řečeno dost. (Pokud by někdo měl o tyto informace zájem, může se obrátit na bratra biskupa Martina Moldána, případně bratra Františka Cupala. Z mého úhlu pohledu je to stručně popsáno na mých stránkách www.pastvina.estranky.cz) Během roku, který uplynul, mi Bůh dal nalézt duchovní zázemí ve sboru Wesleyánské církve v Brně, za což jsem velmi vděčný.

Obracím se na vás, ačkoli jsem tak již neměl v plánu učinit, protože ke mně Bůh před časem velmi důrazně promluvil skrze Ámosovo proroctví slovem, které se týká Apoštolské církve (kterou mám stále rád a leží mi na srdci). Považuji za správné se s vámi o něj podělit. Prosím, abyste si ho přečetli a zvážili na modlitbách. Tento mail posílám na emailové adresy všech sborů, jak jsem je našel na stránkách církve.

Ámos na počátku svého proroctví prohlašuje: „Hospodin vydá řev ze Sijónu, vydá hlas z Jeruzaléma; budou truchlit pastviny pastýřů, vrchol Karmelu zprahne.“ Věřím, že toto prohlášení shrnuje a charakterizuje celé Ámosovo proroctví. Bůh, který do té doby z určitého důvodu mlčel, se chystá jednat ve své veliké moci, před níž se chvěje i sama země. I dnes je doba, kdy Bůh spíše mlčí. Ne že by nemluvil k těm, kteří ho hledají (jak konec konců činil vždy, i v Ámosově době), ale nejsme příliš svědky jeho veřejného jednání v moci. A právě toto hodlá Bůh v blízké budoucnosti změnit.

Necelé první dvě kapitoly se věnují soudy nad okolními pohanskými národy i druhým národem Božího lidu – Judským královstvím. Pohanským národům Bůh vyčítá hlavně krutost a nemilosrdnost, Judskému království, že: „zavrhli Hospodinův zákon a nedbali na jeho nařízení - zavedli je jejich lživé modly, za nimiž chodili jejich otcové.“ Zbytek proroctví se zabývá slovem k Izraelskému království. Věřím tomu, že i dnes se Bůh nechystá jednat pouze s Apoštolskou církví. Bude jednat i s ostatními církvemi a celým národem, jeho ruce neunikne nikdo.

Ámosovo proroctví však bylo adresováno Izraelskému království, a proto se většina proroctví týká právě jeho. Toto slovo je, věřím, adresováno Apoštolské církvi, a proto se nebude zabývat dalšími denominacemi ani českým národem, ale Apoštolskou církví.

Když Bůh Izraelskému království předkládá jeho hříchy, spojuje je hlavně se dvěma místy: Bétélem a Gilgálem. A právě tato místa svým historickým kontextem ukazují na podstatu a kořen a prostředí, ve kterém bujel Izraelský hřích.

Bétel byl od pradávna místem uctívání Boha. Již praotec Jákob se tam setkal s Bohem, postavil mu oltář a vzýval jeho jméno. Určitou dobu tam dokonce byla uložena schránka úmluvy a lid se tam chodil doptávat Boha. Toto se však zcela radikálně změnilo po rozdělení Izraele na dvě království a nástupu Jarobeáma na trůn. Království bylo rozděleno jako trest za hřích a Jarobeám byl od Boha pomazán nad deseti kmeny se zaslíbením, že pokud bude věrný, bude jeho vláda upevněna navěky. Když však viděl, že jeho lid chodí hledat Boha do sousedního Judského království, nevěřil Božímu slibu, začal se o své království bát a vymyslel náhradní řešení: vyrobil dva zlaté býčky, postavil je v Bételu a Danu, a odvrátil svůj lid od schránky úmluvy v Jeruzalémě na tato místa. Touto modloslužbou, která zřejmě na první pohled vypadala velmi zbožně, byl Boží lid po mnoho následujících let sváděn k hříchu. (1 Královská 12 a 13)

Jerobeám v podstatě nevěřil Bohu, že splní svůj slib a upevní jeho království. Tak se od něj odvrátil a vymyslel vlastní lidský bohoslužebný systém k upevnění své moci a stability království. Bétel je tedy symbolem nevěry Bohu, jeho slovu a slibům. Církevní vedoucí se mohou podobně jako Jerobeám vrhnout do zajišťování pevnosti a moci církve svými lidskými metodami, namísto věrného setrvávání v určené roli pokorných správců a dohlížitelů. Jerobeám měl svému království vládnout, ale neměl zasahovat do bohoslužebných řádů a už vůbec ne odlévat zlaté býčky. V církvi mají pastýři a starší dohlížet na bezpečí a řád v církvi a mají tomu odpovídající pravomoci, nesmí si

však, jak Písmo mnohokrát upozorňuje, uzurpovat roli vládců či dokonce vlastníků, pasovat se do role „mistra, otce, nebo učitele“ (Matouš 23,2-11).

Taková „Jarobeámovská“ snaha může vypadat v praxi církve různě. Všechny varianty ale mají jedno společné. Člověk převezme systém, který vidí, že někde jinde funguje, a snaží se s jeho pomocí zajistit prospěch „SVĚ“ církve (místo toho, aby se spolehl na Boha, který se dokáže o svoji církev (náleží jen jemu, a nikomu jinému) velmi dobře postarat, dokonce i v situacích, které z lidského pohledu vypadají beznadějně.) V praxi AC se „Bétel“ projevuje převážně dvěma způsoby: buďto je čerpána inspirace ze struktury církví, které přežily dlouhá staletí, nebo z moderních metod managementu. Buďto je k věřícím přístupováno jako k těm, kteří mají nižší zjevení a proto se musí ve všem podřídít a pokud možno nic příliš nezkomat, jinak jim hrozí zkáza, nebo je jim předložena vize sboru a mohou ji buďto přijmout a začít podle ní pracovat, nebo mohou v pokoji odejít do jiného společenství. Obě tyto metody jsou však v přímém rozporu se základními Biblickými principy církve a jsou tak církvi léčkou, uvádějí jí na scestí a uvalují na ní Boží hněv. (Nehodlám zde provádět teologický rozbor této problematiky – není to cílem tohoto dopisu. Přesto jsem přesvědčen, že pro toto tvrzení existuje v Písmu dostatečně pevný podklad. Pokud by někdo měl zájem, tak se diskusi o tomto tématu nevyhýbám.)

Místo Gilgál bylo svědkem mnoha zásadních rozhodnutí a událostí. Po překročení Jordánu a vstoupení do zaslíbené země se stalo prvním místem, kde se lid utábořil. Když později lid potřeboval učinit nějaké důležité rozhodnutí, shromažďoval se nezřídka právě tam. Bylo jedním z míst, kam lid chodil k soudu. Když si projdeme zásadní události, o jejichž konání na tomto místě máme podrobnější záznam, zjistíme, že se nemálo z nich vykazuje jedním zásadním rysem: namísto doptávání se, očekávání a poslušnosti Boha činí lid vlastní rozhodnutí. Již na samém počátku lid uzavřel bez doptávání se Boha smlouvu s přestrojenými Gibeónany a dalšími místními obyvateli, s nimiž měl od Boha zakázáno smlouvy uzavírat. Král Saul tam neposlechl Boží příkaz a namísto očekávání na Samuele pod tlakem okolností sám obětoval. Později právě tam přivedl kořist z války s Amálekem, kterou vzal navzdory Božím rozkazu vše zničit.

Gilgál tedy může být symbolem spoléhání na vlastní i cizí moudrost, vyzrálost, duchovnost a zkušenosti, činění rozhodnutí a plánů bez vyhledávání a následného poslouchání skutečného vedení Duchem svatým. Podobně jako Saul může věřící spoléhat na autoritu a pomazání svého úřadu a mylně pasovat své rozhodnutí na vedení Duchem Svatým. A pokud tak činí často, může se mu stát, že zapomene, jak skutečné vedení Duchem Svatým vypadá, a sám sebe přesvědčí, že je vše zcela v pořádku.

Nyní se dostáváme ke konkrétním věcem, které Bůh Izraeli vyčítá. V proroctví jsou většinou vyjádřeny více způsoby a nejednou opakovány. Já je zde uvedu vždy pouze jednou pasáží. Nejedná se o popis konkrétních situací a jmenování jedinců, ale o vyjádření podstaty izraelského hříchu. Proto i já nebudu psát o konkrétních lidech a situacích v Apoštolské církvi (ač by to bylo možné), ale o principech.

Bůh Izraeli vyčítá: „Baží dostat hlavy nuzáků do prachu země, pokorné zavádějí na scestí ...“ Těmito „nuzáky“ a „pokornými“ jsou dnes bratři a sestry, kteří jsou možná tak trochu ještě duchovní děti či mládež, pokorně vzhlížejí ke svým starším bratrům a sestrám a nechávají se jimi vést. Avšak místo toho, aby byli budováni a vyučováni Božím slovem, jsou jim do mysli a srdcí vštěpovány principy plynoucí ze svodu Bételu. Tím jsou duchovně utiskováni a zaváděni na scestí.

Dále Bůh Izraeli vyčítá: „Z vašich synů jsem povolával proroky, z vašich jinochů nazíry. Není tomu tak, synové Izraele? je výrok Hospodinův. Avšak vy jste dávali nazírům pít víno a prorokům jste přikazovali: "Neprorokujte!"“ Apoštolská církev představuje sebe sama jako letniční církev. Je v ní kladen důraz na duchovní dary nevyjímaje proroctví. Ve skutečnosti je však ochotna naslouchat, podobně jako Izraelský národ, téměř výhradně jen pozitivním proroctvím, které ji chválí a zaslíbují probuzení a další veliké věci. Napomínající proroctví je také ochotna přijmout, pokud vybízí k větší poslušnosti vedení a většímu zápalu pro naplnění vytyčené vize. Pokud se však objeví někdo, kdo se opováží na základě Písma a vedení Duchem svatým poukázat na mylnost a hříšnost některých

učení a praxí, je všechna snaha soustředěna na jeho umlčení. A pokud se takový člověk nechce nechat umlčet, je církev schopna zajít v této snaze velmi daleko. Podobně jako Izraelité. Bůh jim vyčítá: „Zažehnáváte zlý den, ale nastolujete násilí.“ Pro Apoštolskou církev by se tato věta dala přepsat: „Zažehnáváte rozdělení, ale nastolujete násilí.“ Ve jménu zachování jednoty jsou nezřídka páhány věci, které by považovali za špatné dokonce i lidé nevěřící.

V následující výtce jako by až trochu zněl údiv nad tím, jak daleko je Boží lid schopen zajít. „Mohou běhat koně po skalisku? Může být zoráno dobyt看em? A přece jste učinili z práva jed, z ovoce spravedlnosti pelyněk. Radujete se, a nemáte z čeho, říkáte: "Což jsme vlastní silou nezískali pro sebe moc?"“ Bůh uzavřel se svým lidem smlouvu, dal jim své zákony, učil ho porozumět právu a vyžadoval jeho dodržování. Lid si však téměř od počátku buďto nacházel cesty, jak zákon zneužívat a obcházet, nebo ho dokonce přímo porušoval. Vypovídají o tom jak starozákonní spisy, tak slova, která Ježíš adresoval farizeům a zákoníkům. V Apoštolské církvi je nezřídka ve jménu jednoty, udržení autority a zachování různých výhod zcela vědomě porušována ústava (tedy smlouva se státem), kterou si církev sama sepsala a před Bohem ji dobrovolně podepsala. Když se to hodí, je na jejím dodržování trváno, ale jindy je označována za cár papíru, který se hodí jen k zajištění statusu před státem, ale není třeba ho dodržovat. A co hůře, jsou „v zájmu prospěchu církve“ nezřídka porušovány i sliby na osobní rovině.

V následujících slovech se zrcadlí Boží rozhořčení a smutek nad nenapravitelností lidu: „Chodte si do Bét-elu oddávat se nevěrnosti, jen se dopouštějte ještě více nevěrnosti v Gilgálu, přinášejte své oběti z jitra, své desátky třetího dne. Spalujte v děkovnou oběť kvašené chleby, hlučně ohlašujte oběti dobrovolné, vždyť to tak máte rádi, synové izraelští, je výrok Panovníka Hospodina. Způsobil jsem, že jste neměli co do úst v žádném svém městě, že jste měli nedostatek chleba na všech svých místech. A přece jste se ke mně nenavrátili, je výrok Hospodinův. Já jsem vám také odepřel hojnost dešťů tři měsíce přede žněmi, jedno město jsem svlažoval a druhé jsem nesvlažil, jeden díl země byl zavlažován, zatímco díl, na který nepršelo, zprahl. Dvě tři města vrávorala k jinému městu, aby se napila vody, žízeň však neuhasila. A přece jste se ke mně nenavrátili, je výrok Hospodinův. Bil jsem vás obilnou rží a snětí; mnoho vašich zahrad a vinic, vaše fíkovníky a vaše olivy sežraly housenky. A přece jste se ke mně nenavrátili, je výrok Hospodinův. Poslal jsem na vás mor jako na Egypt, vaše jinochy jsem pobil mečem, i vaši koně byli odvléčeni, dal jsem vám čichat puch vašich táborů. A přece jste se ke mně nenavrátili, je výrok Hospodinův. Podvrátil jsem vás, jako jsem podvrátil, já Bůh, Sodomu a Gomoru; byli jste jako oharek vyrvaný z plamenů ohniště. A přece jste se ke mně nenavrátili, je výrok Hospodinův.“ Lid s okázalostí vykonával bohoslužbu, nebo spíše modloslužbu, a nenechal se žádným způsobem zastavit a napomenout. Není to v Apoštolské církvi stejné? Kde je skutečná Boží moc? Kde jsou nefalšované zázraky? Kde je úroda z tak četných a nákladných akcí? Kde skutečně vane Duch svatý a lidé jsou syceni Božím slovem? A kdy byla nějaká těžká situace či událost, nebo i jen stav sboru či církve vyhodnocen jinak, než jen jako utvrzení a přitvrzení v nabraném směru? Existuje vůbec něco, co by dokázalo Apoštolskou církev zastavit a přivést k opětovnému upřímnému hledání Boha?

Bůh svému lidu předkládá jeho nepravosti. Nečiní tak ale s touhou soudit. Naopak svůj lid vyzývá k tomu, aby činili pokání, hledali ho a dotazovali se ho: „Toto praví Hospodin domu izraelskému: Dotazujte se mne a budete žít! Nedotazujte se Bét-elu, nevcházejte do Gilgálu, neputujte do Beeršeby, neboť Gilgál bude přesídlen, Bét-el se ukáže jako ničemný klam. Dotazujte se Hospodina a budete žít!“ Bůh Apoštolskou církev miluje, nechce ji soudit, volá ji k pokání. Stále ještě je čas se zastavit, hledat Boha a změnit své cesty. Jak velikou radost by to Bohu způsobilo! Jak rád by se k Apoštolské církvi opět ve své moci přiznal! „Hledejte dobro a ne zlo a budete žít, a tak Hospodin, Bůh zástupů, bude s vámi, jak říkáte. Mějte v nenávisti zlo a milujte dobro, uplatňujte v bráně právo! Snad se Hospodin, Bůh zástupů, smiluje nad pozůstatkem lidu Josefova.“ Bůh netouží po žádné okázalé bohoslužbě, po vykonávání mnoha aktivit a podávání velikých výkonů, ale po tom, aby v jeho lidu opět vládlo právo a spravedlnost: „Nenávidím vaše svátky, zavrhl jsem je, ani vystát nemohu vaše slavnostní shromáždění. Když mi přinášíte zápalné oběti a své oběti přídavné, nemám v nich zalíbení, na pokojnou oběť z vašeho vykrmeného dobytka ani nepohlédnu. Pryč ode mne s

halasem tvých písní, tvé brnkání na harfy už nechci slyšet. Ať se valí právo jako vody, spravedlnost jak proudící potok.“

Pokud však Apoštolská církev nebude ochotna slyšet, přijdou na řadu Boží soudy, stejně jak tomu bylo u Izraelského království. Zjednodušeně lze tento soud rozdělit na tři kategorie.

První by bylo možné pojmenovat „hmotná zkáza.“ „Proto praví Panovník Hospodin toto: Tuto zemi obklíčí protivník, tvá opevnění strhne, tvoje paláce budou vyloupeny. Toto praví Hospodin: Jako pastýř vyrve lvu z tlamy dva hnáty či boltec, tak budou vyrváni izraelští synové, kteří si hoví v Samaří v pohodlí lehátka, na polštářích pohovky.“ I zde, pokud nakonec dojde k soudu, však je zřejmý Boží záměr zachránit – přirovnává tento soud k záchranné snaze pastýře. Velmi smutné však je to, že záchrany nakonec dojdou pouze „dva hnáty či boltec“ - tedy jen velmi nepatrné množství.

Spolu s tím půjde i soud nad svodem Bételu, nad těmi, kteří jsou jeho zastánci. „Slyšte to a dejte výstrahu Jákobovu domu, je výrok Panovníka Hospodina, Boha zástupů: V den, kdy budu trestat Izraele za jeho nevěrnosti, ztrestám i oltáře bételské; rohy oltáře budou odseknuty, padnou k zemi. Domem zimním udeřím o dům letní, zaniknou domy ze slonoviny, smeteno bude mnoho domů, je výrok Hospodinův.“ Bůh bude spravedlivě soudit každého jednotlivce: „Toto mi ukázal: Hle, Panovník stojí na hradbách s olovnicí, s olovnicí v ruce. I řekl mi Hospodin: "Ámosi, co vidíš?" Odpověděl jsem: "Olovnici." A Panovník řekl: "Hle, spustím olovnici doprostřed Izraele, svého lidu. Už mu nebudu dál promíjet. Posvátná návrší Izákova budou zpustošena, Izraelovy svatyně budou obráceny v trosky, proti domu Jarobeámovu se postavím s mečem.“

Třetí druh soudu je ze všech nejtěžší: „Hle, přicházejí dny, je výrok Panovníka Hospodina, kdy pošlu na zemi hlad, ne hlad po chlebu ani žízeň po vodě, nýbrž po slyšení slov Hospodinových. Budou vrávorat od moře k moři a ze severu na východ; budou pobíhat a hledat slovo Hospodinovo, ale nenajdou. V onen den budou omdlávat žízni krásné panny i jinoši. Ti, kteří přísahají při samařském provinění a říkají: "Jakože živ je tvůj bůh, Dane, a jakože živa je cesta Beer-šeby", padnou a již nepovstanou.“ To je to nejhorší, co si lze představit: lidé, kteří dlouho odmítali slyšet Boží volání k pokání začnou hladovět a žíznit po Božím slově, budou ho hledat, ale nenajdou, padnou a již nepovstanou.

V dnešní době se neustále vyhlíží „probuzení.“ Izraelité zase vyhlíželi „Hospodinův den.“ Přijde-li však Bůh v době, kdy je jeho lid v tak bídném stavu, kdy odmítá činit pokání, znamená to hrozný soud: „Na všech vinicích bude nárek, neboť projdu tvým středem, praví Hospodin. Běda těm, kdo touží po dni Hospodinově! K čemu vám bude den Hospodinův? Bude tmou, a ne světlem! Jako když se dá někdo na útěk před lvem a narazí na něho medvěd; nebo vejde do domu, opře se rukou o stěnu a uštkne ho had. Což není den Hospodinův tmou, a ne světlem, temnotou bez jasu?“

I soud však, ačkoli je velmi tvrdý, obsahuje nakonec naději a zaslíbení. „Dům Jákobův však zcela nevyhladím, je výrok Hospodinův. Neboť hle, přikázal jsem a zatřesu izraelským domem mezi všemi pronárody, jako když se třese řešetem, a žádný kamínek nepropadne na zem. Zemřou mečem všichni hříšníci mého lidu, kteří říkají: "Nás nic nepostihne, nás nepotká nic zlého." V onen den postavím padající Davidův stánek a jeho trhliny zazdím, opravím, co na něm pobořeno, a zbuduji jej jako za dnů dávných.“ Božím cílem je věřící z Apoštolské církve obnovit. Je však jen na církvi samotné, jestli se k Bohu obrátí dobrovolně, nebo to bude muset jít cestou těžkého soudu. Jak vážné je toto varování můžeme vidět i na historickém vývoji Izraelského (severního) království. Boží výzvu k pokání odmítlo a následný soud ho smetl takovým způsobem, že již nikdy nebylo v původní podobě obnoveno.